

PRAVICA

Glasilno krščanskega delovnega ljudstva

Ishata vsak četrtek popoldne; v slučaju praznika dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Siarig 2/1 — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1.50 — Cena: za 1 mesec Din 5.00, za štiri leta Din 15.00, za pol leta Din 30.00; za inozemstvo Din 7.00 (mesečno) Oglas po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročila na uprave jugoslovanske tiskarne, Ko portalni očelek, Poljanski nasip št. 2 — Rokopisi se ne vračajo

Največje prokletstvo človeštva je nacionalizem. Po pravici mu je rekel Mahnič paganstvo. Kakršen je nacionalizem danes, pa je naravnost Satanovo delo. Ravno na tem besnem nacionalizmu se najbolj spozna, da svet ni več krščanski. Kako bi se sicer mogli tako smrtno sovražiti ljudje, katerim se oznanja vsak dan evangelij božjega sinovstva, bratovstva in ljubezni? In tišči, ki smo še katoličani, ne samo po imenu, ampak tudi po duši, ali dovolj storimo, da ta nacionalizem premagamo v svojih srcih?

Mi smo katoliki, pripadamo cerkvi, ki objema ves svet, vse narode; mi verujemo v Boga, ki je oče vseh, v Kristusa, ki je vse ljudi odrešil; naša vera ne gleda na to, kakšnega rodu je človek, kakšne barve in jezika, ampak samo na dušo; naš božji učenik nas je učil sedem blagrov na gori, ljubezni do vsakega; vse države in vsi narodi na svetu naj bi bili božje kraljestvo miru, ki bi se vladalo pravično.

Mesto tega — kakšno sovraštvo med narodi, tudi med katoliškimi! Vsak tekmuje z drugim v tem, kako bi svoj narod bolj ljubil, drugega pa čim bolj sovražil. Ali je to prava ljubezen? Ali more tako sploh kdaj priti do tega, da bi nam zavlada Kristus-kralj? Kakor sem dolžan svojega bližnjega tako ljubiti kakor sebe, tako sem dolžan drug narod ljubiti tako kakor svojega. Kdor pravi, da to ni mogoče, ta ne veruje v Boga, ne v Kristusa, ne v Cerkev. Če ni mogoče ljubiti svoj narod drugače, kakor da sovražim drugi narod, potem je evangelij zastoj. Kristus pa nas uči, da mora naša ljubezen objemati vse, da moramo tako svoj narod kakor ostale ljubiti zaradi Boga, da nas ne sme voditi narodni egoizem, pohlep, želja zavladati nad drugimi, ampak zavest, da smo vsi ena sama velika družina, kjer vsi narodi skrbje za enega in vsak narod za vse druge. Le to je krščanska družba, le to se more imenovati kraljestvo Kristusovo; če pa tega ni, potem je to očividni znak, da smo na Kristusa pozabili.

Evropi zopet grozi vojni požar. Kaj pa ljudje mislijo, kaj mislijo narodi, kaj državniki? Mar se naj res zopet začne krvavi ples? To bo strašna vojska. Če bo; samo da nihče niti ne slutiti, kakšen bo njen konec: vseuničujoča revolucija celega sveta, nezasišana splošna beda, globok padec vseh nazaj v barbarstvo. Ne bo zmagovalcev in premaganih: vsi bodo dobili smrtno rano. Ali je tako težko pravično vladati narodom? Ne zatirati narodnih manjšin? Pustiti vsakemu svoje? Če bi sam satan ne bil tako zaslepil državnikov z nacionalizmom, bi oni ne samo ohranjali narodnih manjšin, ampak celo gojili in pospeševali njih jezik in kulturo, jim, če treba, pomagali tudi do samostojnosti. To bi bilo le v korist in prosperitet države, oz. dotičnega velikega naroda. Toda to je, da Bog dopušča, da se narodi čedalje bolj zaslepajo in oglušajo za lastno dobro. Zato, da ta gnjila, nemoralna, brezbožna družba popolnoma propade. Drugače si ni mogoče razlagati žalostne, ki se odigrava pred našimi očmi z narodi in državami. Saj sami leté v svojo pogubo z naslodo, z navdušenim kričanjem, v besni omami: eia, eia, alalá!

Mi vemo, da se poslednja odločitev ne bo izvršila po mečih, zunanjih mejah in stvarih, ampak v dušah, v globinah osebnosti! Naj ostali svet nori v nacionalističnem samoobčevanju, v malikovalstvu države, v kultu sile in pohlepu osvajanja — mi delajmo dalje na zvezi vseh še vernih duš, na obstojnosti katolištva, na bratovstvu krščanstva! Verujmo vanj, ljubimo goreče vse narode, tudi zaslepljene, molimo in delajmo za vse, da se odrešijo.

Čitajte »Pravico«!

Velika pridobitev dr. Gosarja za naše rudarje.

Rudniška vodstva v revirjih TPD so razglasila, da prično z 31. decembrom obračunavati rudarjem zaslužek ponovno na 14 dni. Sicer se je ta način izplačevanja rudarjem vršil že popreje, vendar ga je TPD iz prav tehničnih razlogov uknila.

Marsikateremu čitatelju bo težko razumljiva razlika med 14dnevnim in enomesečnim izplačevanjem in marsikdo si bo mislil, da je TPD uknila 14dnevno izplačevanje zgolj iz tehničnih razlogov. Da temu ni bilo tako in da je nastal proti temu načinu izplačevanja pri rudarjih velik odpor, je razvidno iz posledic, katere je povzročilo enomesečno izplačevanje. Pri tem načinu izplačevanja so bili namreč rudarji pri svojih plačah precej prikrajšani. Zgodilo se je, da je rudar prvih 14 dni v mesecu zaslužil nad minimalno plačo vsled primernejšega dela v jami. Drugih 14 dni v mesecu pa je dobil slabše mesto v premogovniku in je bil zaslužek vsled tega umljlivo manjši. Ker se pa ni 14dnevno obračunavalo, ampak mesečno, je rudar prejel plačilo za obe periodi skupaj in je celokupen njegov prejemk znesel običajno nekaj nad minimalno plačo, to je od 35 do 40 Din dnevno. V tem načinu poslovanja pa je imela namreč TPD dobiček, ker so rudarji pri mesečnem obračunavanju vsled prenapornega dela v mnogih slučajih le dosegli minimalno plačo in ni bilo na ta način potreba TPD nikakega doplačila k rudarskim mezdam.

V slučaju pa, da bi družba obračunavala rudarjem 14dnevno, bi morala pri slabšem delu doplačati k zaslužku toliko, da bi rudar dosegel minimalno plačo.

Takoj, ko je pričela TPD izplačevati rudarske plače mesečno, so se rudarji poslužili vseh zakonitih sredstev za zopetno doseglo važne pridobitve 14dnevnega izplačevanja. Dasi ravno je rudarsko glavarstvo odredilo, da mora TPD izplačevati 14dnevno, ni ona tega storila. Pritožila se je na državni svet in na ta način zavlačevala izpolnitev rudarske zahteve.

Ko je nastopil naš tovariš dr. Andrej Gosar svoj posel v ministertvu za socialno politiko, se je naša strokovna zveza rudarjev takoj obrnila nanj s prošnjo, da končoveljavno enkrat doseže ureditev rudarskega izplačevanja. Na veliko veselje vseh rudarjev, neglede na njih politično pripadnost, je dr. Gosar pred kratkim dosegel pri ministru za šume in rude, kar se je vsem rudarjem že zdelo sploh nemogoče.

Jasno je, da je ta uspeh našega Gosarja tako velik, da so mu za to hvaležni prav vsi rudarji, kajti s tem delom bo odpadla marsikatera krivica. Našega tovariša dr. Gosarja pa prosimo, da tudi v bodoče ne pozabi rudarjev, ki so najbolj izkoriščani med vsem delavstvom.

Ubogi proletarijat.

Nedavno je bil odpuščen železniški uradnik g. Jurij Stanko. Odpust se je izvršil, kakor pišejo razni listi, brez navedbe vzroka in kar čez noč. Ozadje odpusta je pa po mnenju izvestnega časopisja v tem, ker je g. Stanko tajnik železničarske organizacije in sicer neustrašen tajnik.

Vsak pošten človek, pa četudi ni iz delavskih vrst, mora priznati, da je tako postopanje vse obsodbe vredno. V fevdalni dobi, ko so razni velikaši vladali neomejeno, je bil običaj, da se je ne ljuba ali pa kakega prestopka osumljena oseba obsodila brez procesa. Toda ti časi so bili že davno. Sicer se hoče

absolutizem prav bohotno razpasti, toda kulturna stopnja ljudskih mas je sedaj že tako visoka, da je absolutizem trajno nemogoč. Ker nosi gesta železniške uprave v slučaju odpusta g. Stankota precej absolutistične znake, mora v demokratskih vrstah naleteti na odpor. Tako postopanje obsojamo tudi mi.

Zakaj? Mi se zavedamo, da se bori v takih slučajih delavstvo za najprimitivnejše svoje pravice — za priznanje strokovnih organizacij in svobodo delavskega združevanja. Tak boj bi moral biti skupna borba vsega delavstva, brez razlike strankarske pripadnosti.

Bi moral biti in bi bil, če ne bi poznali pri nas demagogije. Kar počenjajo marksisti z odpustom g. Jurija Stankota, je vredno najostreje obsodbe, konstatiramo, da presega njihovo postopanje pojma demagogije.

Poudaril smo, da je odpust strokovna zadeva. Marksisti so jo pa napravili za politično in sicer namenoma. Po svojih protestnih shodih napadajo SLS kot glavno nositeljico te krivice. Voditelji, če bi pošteno mislili, bi se morali najprej prepričati, če in v koliko nosi krivde pri tej stvari SLS. Če bi se dokazalo, da je vodstvo stranke ali pa Jugoslovanski klub kaj zagrešil, bodite prepričani, da bi se znašli pri obsodbi tega koraka skupaj s krščanskimi socialisti v eni fronti. Voditelji pa sami dobro vedo, da ni tako. Tudi g. Jurij Stanko ve. In kljub temu tako postopanje! Politika je v resnici blatna, vendar pa ne bi smelo blato tako globoko segati v naše življenje, da bi zagrnilo vsak moralni čut, vsako odgovornost napram sebi, napram javnosti. Ljudje, s takimi lastnostmi so bolj nevarni, kakor najhujši banditi pa naj bodo taki ljudje pri Petru ali pri Pavlu.

Kakšen je efekt takega postopanja v praksi, se najbolj jasno vidi, če primerjamo dva shoda ki sta se vršila dne 19. novembra t. l. istočasno v Mariboru.

Na predvečer skupščine Delavske zbornice je sklicalo krščansko-socialistično delavstvo javen shod v dvorani podružnice Gospodarske banke. Na shodu je bilo preko 300 zavednih delavcev. Shod sam je bil vseskozi na višku. Govorniki: Tovariši Terseglav, Stabej, Žebot, Žužek vsi so govorili v smislu solidarnosti delavskih stanov, ta solidarnost se pa naj izraža predvsem v skupnem delu v Delavski zbornici. Tovariš Terseglav je rezal na globoko, kakor zna samo on, po njihav delavstva in se'al seme idejnega in praktičnega krščanstva. To ni bilo sovraštvo. — Ljubezen, nesebičnost, visoka ocenitev delavca brez izjeme. Zborovalci so odnesli iz shoda v svojih srcih vero vase, vero v svojega bližnjega, pa tudi v sodruga. Ta vera temelji v ljubezni.

V Gambinovi dvorani so zborovali istočasno socialisti. Tam ni bilo govora o delavski solidarnosti tudi ne o skupnem delovanju vseh delavskih strokovnih organizacij, tam je prevladovalo sovražstvo. G. Stanko je bil mogoče proti svoji volji top, ki je bruhal svoje krogle na SLS in na krščanske socialiste. Zborovalci so odšli z zborovanja s sovraštvom v srcu.

Ubogi proletarijat. ki je vzgojevan in organiziran na tej podlagi! Ni dovolj, da ga izžema in muči kapitalistična družba, še takozvani »voditelji« mu nalagajo nova bremena. Tragično je to, da mora proletarijat izniti svojo kupo do dna. Da mora tavati v duševni zmoti, dohler ne bo prevedel, da je mogoč uspešen boj in zmaga edino na temelju, ki ga je poslal Kristus.

G. Stankotu in njegovi družini so pa marksisti škodovali več kakor najhujši sovražnik.

Marksisti se pa naj zavedajo, da so prizadejali g. Stankotu s svojo dema-

gogijo veliko škodo. Mi od svoje strani bomo pa podvzeli vse korake, ki so potrebni, da se zadeva g. Jurija Stankota razčisti.

Političen pregled.

Radi naše prijateljske pogodbe s Francijo se je Italija silno razburila. Njeno časopisje nas silno napada in zmerja. Vse to je znamenje, da je bilo naše dejanje, da smo sklenili pogodbo, edino primerno. — Seveda je Italija storila takoj nadaljnji korak. Z Albanijo je sklenila obrambno pogodbo za 20 let. Jasno je, da hoče Italija s to pogodbo Albanijo popolnoma pritegniti nase, in jo napraviti povsem odvisno od sebe. — Belgrajska narodna skupščina je razpravljala o trgovinskih pogodbah z Nemčijo, Anglijo in Belgijo. Pogodbe so bile sprejete. — Zunanji minister Marinković je podal v skupščini o zunanji politiki obširno poročilo. Poudaril je, da vodita našo zunanjo politiko mir in zupanje v mir. Z balkanskimi državami hočemo živeti v prijateljskih odnosih. Zavezništvo med državami male antante hočemo ohraniti in ga okrepiti. Z drugimi državami, z Anglijo, Grčijo, Bolgarijo, Nemčijo, Poljsko in drugimi živimo v najboljših odnosih. Z Italijo želimo živeti v prijateljstvu. — § 44. fin. zakona, ki določa ukinitvev medicinske in tehnične fakultete, je izzval v vsej Sloveniji viharne proteste. Ljubljana je na več protestnih shodih odločno izjavila, da hočemo obdržati našo slovensko univerzo. Temu protestu se je pridružila tudi ostala Slovenija. — Romunski predsednik Joan Bratianu je prejšnji četrtek umrl. Takoj je bil imenovan za novega ministrskega predsednika njegov brat Vintila Bratianu. Pokojni Bratianu je bil vodja liberalne stranke. Njegov naslednik bo menda njegov brat Vintila ali pa bivši zunanji minister Duca. — Ker skupščinski odbori še niso dokončali dela, je predsednik skupščine odgodil seje za nekaj dni. — Demokratskega bloka ne bo. Demokratski klub je namreč v soboto odklonil nadaljnja pogajanja z Radičem in Pribičevičem za ustanovitev demokratskega bloka. — Zakon o izenačenju davkov je prišel pred odbor, ki je pričel razpravljati o njem. Ta zakonski načrt je znatno boljši od onega, ki je bil spomladi v mesecu marcu sprejet od takratnega davčnega odbora. Načrt določa znižanje davka na ročno delo. Invalidski in komorni davek besta odpadla in tudi dohodnina se bo znižala.

Po svetu.

V četrtek 24. novembra je umrl v Bukarešti rumunski ministrski predsednik Joan Bratianu — na posledici ponesečene operacije. Kakor pa trdijo druge vesti, je bil Bratianu zastrupljen. Nemogoče to ni, kajti Bratianu je bil med Rumuni zelo osovražen radi svojih diktatorskih manir pri vladanju. Bil je vodja liberalne stranke rumunske aristokracije. Ta stranka že desetletja vlada v Romuniji in jasno je, da ljudstvo ni s tem bogve kaj zadovoljno. Že cče sedaj umrlega Bratianuja je bil ministrski predsednik, za njim pa je podedoval to čas sin Joan, sedaj po Joanovi smrti pa vlada brat umrlega Vintila. Pokojni Bratianu je imel hude spore z bivšim rumunskim prestolonaslednikom Karolom. Dosegel je, da po smrti kralja Ferdinanda ni postal Karel kralj, temveč le njegov sin, šestletni Ferdinand. Edino, kar se da o pokojnem Bratianu dobrega povedati, je to, da je bila Romunija pod njegovo vlado v še dckaj dobrih odnosih z našo državo. Za Romunijo pa ima Bratianu nedvomno mnogo zaslug. Saj so šele pod njegovo vlado zedinili vsi Romuni v svoji lastni narodni državi. — Veliki Romuniji.

Najboljše in zato najceneje

kupite samo pri

Josipu Petelinc v Ljubljani

nogavice, rokavice, kravate, modno blago, volno, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, toaletno blago, galanterijo, nahrbtnike, razne trakove, gumbe in lišp.

Na velikol Na malol

ravno je teh le malo, l. 1926. se je zidalo takih stavb le za 4.5 milijona rubljev, zadruge pa za 21 milijonov. Zidanje je zelo kontrolirano in ni prepuščeno privatni iniciativi. Dela se previdno, svoje ljudi pa vedno pošiljajo na zapad, da se tam uče. V teku petih let bo zazidanih 900 milijonov rubljev (rubelj je 26 dinarjev). Vse postaje odgovarjajo že modernim higijskim predpisom.

Nov angleški zakon o nezakonskih otrocih. Na Angleškem so šele letos odpravili nezmislno in nečloveško krivico nasproti nezakonskim otrokom. Doslej namreč starši tudi po poroki niso smeli legitimirati svojih nezakonskih otrok. Novi zakon to dovoljuje, vsekakor z eno omejitvijo: da se otrok ne more legitimirati, ako je bil eden izmed roditeljev ob času rojstva nezakonskega otroka poročen, najsi se je dal kasneje tudi ločiti in sta se otrokova roditelja potem poročila.

Pogrebni sprevod padel v vodo. Pri pogrebu delavskega voditelja José-a Iglevie teška nesreča. Ko je korakal pogrebni sprevod čez most, se je most udril. Mrtvaški voz in okoli sto udeležencev pogrebnega sprevoda je padlo v reko. 37 oseb je bilo poškodovanih, med njimi 7 težko.

Oče 43 otrok. Julijan Chavez v Sherrisan-u v Severni Ameriki, ki je bil obtožen zaradi uboja svojega tovariša, je bil oproščen. V svojem zagovoru je prosil milostno kazen z ozirom na to, ker ima skrbeti za 43 lastnih otrok.

Hiša iz papirja. Neka družina v Rockportu v Massachusetts v Ameriki ima hišo, ki je razen oken iz samega papirja, namreč streha, stene, vrata in celo pohištvo. Pripravljali so gospodar, žena in hčerka časopisni papir ter ga lepili po dvanajst pol drugo vrh druge, nato pa stiskali v stiskalnici, dokler ni bilo suho. Ko so delali hišo, so razrezavali to maso na kose, kakor je pač potreboval. Zunanje stene so s firnežem dobro prevlekli, tako, da mokrota papirju ne more škodovati. Porabili so skupno 60.000 časopisnih izvodov.

Velika nesreča v Meksiki. V Mogales, južno od Arizone se je pripetila velika nesreča, ki je zahtevala mnogo žrtev. Okoli 100 šolarjev je napravilo v spremstvu dveh učiteljev izlet v okolično mesta. Skupina se je mudila v tistem trenutku, ko je privozil brzovlak, na železniškem mostu. Vseh se je polastila strašna razburjenost. Vse je brezglavo begalo okoli. Strojvodju se je posrečilo v zadnjem trenutku ustaviti vlak. Bilo pa je že prepozno. 20 otrok in oba učitelja so ostali na mestu mrtvi. Na kraj nesreče je odšla takoj rešilna ekspedicija.

Eksplodija v petrolejskem skladišču v Kanadi. V Kanadi je prišlo do eksplozije v nekem petrolejskem skladišču. 4 delavci in 2 otroka so postali žrtev eksplozije. Več hiš je porušeni.

100 ribičev utonilo. Na zmrznjenem jezeru Mandžu na Kitajskem so lovili ribiči ribe. Ker so izkopali v led preveč odprtih, se je led nenadoma udril. 100 Kitajcev in več Rusov je utonilo.

Skrb za zdravje.

Če pade apno v oko. Pogosto se zgodi, da pade drobec apna v oči. Kdor je to poskusil, ve, da ni kmalu hujše bolečine kot je ta. V prvem hipu si ne vemo pomagati; zapomnimo pa si dobro tole: Če bi si izpirali oko z vodo, bodisi z mrzlo ali gorko, bi to bolečino še povečalo. Zelo pa pomaga, če izpiramo oko, v katero nam je padlo apno, z vodo, v kateri je raztopljenega precej sladkorja. Apno se namreč rado spoji s sladkorjem in potem več ne škoduje.

Jesih kot zdravilno sredstvo. Posebno važno in v prav mnogih slučajih uporabljivo sredstvo je jesih, zlasti zato, ker je hitro pri roki. Utiranje z jesihom po hrbtu odstrani slabosti v hrbtenici. Jesih, zelo razredčen z vodo, je izvrstno sredstvo za izmivanje ust in grla, ker odstranja razne ostanke jedi, ki že pričenjajo v ustih gniti, zato je zlasti pri začetku angine ali tudi davice grgranje z zelo razredčenim jesihom priporočljivo. Pri hripavosti uporabljamo za grgranje vodo z jesihom in nekoliko soli notri. Če zlijemo nekoliko jesiha na razbeljeno železo ali opeko, ti hlapovi razčistijo zrak. (Zelo priporočljivo za bolniške sobe.) Umivanje z jesihom pri vročini je zelo osvežujoče, istotako tudi pri bolniških, ki se ponoči pote. Obkladki z jesihom so pri glavobolu in omedleveci znano sredstvo. Zelo priporočajo umivati bolniku hrbet z jesihom, da se ne »pre-

leži«. Jesih je tudi učinkovito sredstvo pri zastrupljenju z opijem, nikotinom in podobnimi strupi, kakor tudi za desinficiranje.

Za kratek čas.

Razočaranje. »Zakaj pa ne zahajaš več k »Zlati raci«, kadar prideš v Ljubljano?« vprašujejo Miho tovariši. »Veste, ti ljudje so pravi cigani. Ko sem bil pozimi prvič tam, so mi na vse načine stregli, nazadnje so mi dali še veliko steklenico, češ da jo vzamem v posteljo. In kaj menite, da je bilo notri. Sama vroča voda!«

Na plesu. Častnik: »Milostiva grofica, vi ste se torej rodili dne 15. novembra l. 1854. To ste srečni!« — Grofica: »Zakaj?« — Častnik: »Ta dan je namreč tudi mene luč sveta zagledala!«

Ubogi oče. Sosej: Oče, vaš sin je aretiran radi poskusa poneverbe. — Oče: Žalibog, že vem. Vedno je bil takšen: Karkoli je začel, ničesar ni dovršil.

Božja kazen. Dva potnika sta obedovala v jedilnem vozu brzovlaka. Ko sta se vrnila v svoje wagone, pravi eden: »Kako drago je v teh jedilnih vagonih! Kaj praviš? Da bi jih Bog kaznoval.«

NAJCENEJŠE IN SOLIDNO STE POSTREŽENI V TRGOVINAH
FRANC PAVLIN, LJUBLJANA, GRADIŠČE ŠT. 3.
PODRUŽNICE: TRG TABOR ŠT. 4 BORŠNIKOV TRG ŠT. 4.

Usnjarska in čevljarska zadruga „RUNO“ r. z. o. z. v Tržiču

Izdeluje
vsakovrstne ovčje
in kozje kože, kakor tudi
barvano usnje za
površnike

Postrežba točna.

Cene solidne.

BRZOJAVKA

vsem članom I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani.

Kdor rabi za zimo kaj manufakturnega blaga, bo najbolje postrežen, če se oglasi v glavni poslovalnici, Kongresni trg št. 2, kjer je bogata izbira vsakovrstnega oblačilnega blaga, zimске odeje, čevlji domačega izdelka in razno galanterijsko blago.

ODBOR.

Franz Herwig — L. A.:

12

Sveti Boštjan iz predmestja.

Moderna svetniška legenda.

»Najina želja« sta dejala, »je ta, da ti služiva. Glas o tebi je segel do nas; hitro sva se odpravila in te iskale. Naposled sva te našle.«

Boštjan ni mogel zadrževati solza in je rekel: »Odkod meni toliko milosti? Saj nisem vreden, da ima Bog tako lepe načrte z menoj.« Zvezda je vzsela nad predmestjem in privlačila je druge zvezde z neodoljivo silo, tudi take, ki so skoro docela ugasnile. Celo kameni, ki so se domislili, so bili nekoč zvezde, so pričeli zopet žareti.

Nek človek, ki je s skrivnenimi udi že dolgo ležal v temni izbi in je zakričal že pri vsakem dotiku, si je močno zaželel svežega zraka. Ker so nastopili mili in solnčni zimski dnevi, sta ga Boštjan in Pavel nesla z angelskimi rokami na streho hiše in ga odela. Starčku, ki je pozabljen v neki kleti ležal kakor v kaki grobnici, so vsak dan sveže prestiljali. Nekemu otroku, ki je bil pohabljen in ni mogel hoditi, je Ausgar napravil nekako stojalo na kolesčkih, da je mogel otrok po tleh drčati sem in tja. Hčerko, ki se je namerjala sama usmrtiti in bila od tistega časa zelo boječa in strašljiva, je Janez vodil kakor kak kavalir na izprehod. Otroci so se naučili na pustih stavbiščih

prepevati in rajati. Sleherni dan je rasla nova žetev dobrih del.

Nekateri od družbe so postali brezposelni. Prišli so k Boštjanu in dejali: »Kaj le bo z nami?« On pa se je smejal in menil, naj si ne delajo nepotrebnih skrbi: tri družine bodo pač zmagale zano prehraniti še četrto. — Družine so to radevolje storile, beda je osramočena bežala in si zakrila obraz.

Boštjanov delodajalec, zagrenjen samec, je iskal njegove družbe. Enkrat mu je dal, brez vsake besede vsoto denarja. Hčerka hišnega posestnika je prišla, kakor je menila iz radovednosti, da vidi svetnika-posebneža. Odšla je z zardelimi lici in nemirnimi očmi, ter se od časa do časa vračala, da je delala skupno z bivšimi prodankami v družinah, ki so bile brez matere-gospodinje ali pa v zatohlih bojniških izbah. Živeči so nosili obraz vse višje. Umirajoči so odhajali onstran s smehljajem na licu.

Nekega dne je prišel nek moški k Boštjanu, potegnil iz žepa beležnico in povedal, da ga pošilja časopis in da naj Boštjan izvoli povedati, kaj prav za prav hoče. Boštjan ga je smešljaje pogledal in molčal. Mož je spretno začel prigovarjati; naenkrat je obstal in pogledal Boštjanu v oči. Naposled je zopet dvignil pogum in rekel je: »Dobro torej, on da bo stavil vprašanja. Poštian naj mu pa odgovarja. Na priliko: Kako hoče rešiti socialno vprašanje? Kakšno stališče zavzema glede šolske

reform? Kako misli glede omejitve spolnih boleznih? Katero vladno obliko smatra za najboljšo? Ali priznava podjetnikom prosto in neovirano pot? Kako sodi o agrarni reformi? In kaj o nezakonski materi! Ali odobrava štrajk? Boštjan je molčal. Možu je postalo neprijetno.

Boštjan je imel sočutje in dejal: »Na vsa ta vprašanja je že nekdo drug odgovoril, ko je rekel: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« Toda z eno samo tako besedo vendar ni mogoče rešiti toliko kopico vprašanj?! Pač, je odgovoril Boštjan, zakaj vsa ta kopa vprašanj se je mogla razviti le vsled tega, ker se ni ravnalo po eni besedi. Naj le enkrat prav globoko o nji razmišlja. — Mož je vprašal, če Boštjan torej zares misli, da bi mogli vsi ljudje izpolnjevati to postavo? »Kaj mene to briga?« je odvrnil Boštjan, »če jo le sam izpolnjujem!« Mož je odšel majaje z glavo.

Nek časopis je prinesel čudovito opisano poročilo o tem razgovoru. Fotografii so dirkali za Boštjanom; ker ga pa niso mogli ujeti, so segnali potepače skupaj in jih ujeli na ploščo, stoječe izzivaje pred katakombi. Pripeljal se je avto; odličen gospod je želel od Boštjana poseben skriven nauk za omikane, ter ga je povabil, naj govori pri neki čajanki. Boštjan je izjavil, da dveh evangelijev ni; višjega si nobena izobrazba ne more izmisliti kot je združitev človek z Bogom v presvetem zakramentu.

(Dalje prib.)